

Quicksan Natuur Stads Kantoor Gemeente Helmond

Projectnummer	269343
Datum	14 mei 2019
Behandeld door	ODZOB - Albert Raaijmakers
Aanvrager	Gemeente Helmond
Status	Definitief

1. Voornemen

Betreft de sloop van het Stads Kantoor aan de Weg op den Heuvel 35 te Helmond. Verder de kap van enkele bomen, struiken en hagen rondom de bebouwing. Alles ten behoeve van het bouwrijp maken voor nieuwbouw.

2. Doel

Bepalen welke natuurbeschermingsregimes van toepassing zijn en voor de relevante natuurbeschermingsregimes bepalen of een ontheffing-, vergunning- en/of meldingsplicht aan de orde is. Indien dit het geval is, beoordelen of deze ontheffing en/of vergunning ook kan worden verkregen en welke mitigerende maatregelen en eventuele nadere onderzoeken er moeten worden uitgevoerd. Voorliggende quickscan is uitgevoerd in het kader van de bestemmingsplan- en/of omgevingsvergunningprocedure.

3. Methode

De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureauonderzoek, een locatiebezoek en een biotoopgeschiktheidsbeoordeling.

Voor het bureauonderzoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op waargenomen beschermde soorten binnen en rondom het plangebied in de laatste 5 jaar.

Tijdens het locatiebezoek is gelet op de aanwezigheid van soorten en op aanwezigheidskenmerken, zoals nesten, (boom)holten, sporen, uitwerpselen, etc. Het locatiebezoek is uitgevoerd op 30 april 2019 van 15:30 – 16:30 uur. Het weer was toen 19 °C, droog, bewolkt, zonnig met weinig wind.

Bij een biotoopgeschiktheidsbeoordeling wordt aan de hand van de aanwezige biotopen die tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen en de waarnemingen uit NDFF, samen met de habitatvereisten van beschermde soorten, ingeschat welke soorten er potentieel kunnen voorkomen.

4. Huidige situatie en ingreep

Het plangebied omvat een 3-tal kantoorgebouwen (meerlagig) met plat dak (zie bijlage 1). Op een deel van het plat dak is een groen dak ingericht. Daarnaast nog een gebouw van de Stadswacht met steil en plat dak. Voor het overige is het perceel als openbaar gebied ingericht met bestrating, grasveld en plantsoen. Rondom de bebouwing staan enkele bomen en struiken (plantsoen).

Om de nieuwbouw mogelijk te maken, wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Daarbij blijft alleen van gebouw fase 1 het casco staan. Verder wordt het aanwezige groen (grotendeels) verwijderd en worden enkele bomen gekapt.

5. Relevante natuurbeschermingsregimes

De bescherming van de natuur is in Nederland geregeld via specifieke groene wet- en regelgeving en via het bestemmingsplan. De groene wetten omvatten de Wet natuurbescherming (soortbescherming, gebiedsbescherming en bescherming houtopstanden) en de Gemeentelijk verordening (kap van bomen). In een bestemmingsplan zijn de bestaande

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

en nieuwe natuurbestemmingen en gebruiksbeperkingen ruimtelijk vastgelegd (Natuur Netwerk Nederland¹, specifieke landschappelijke en natuurwaarden). Dit betreft de planologische doorwerking van de provinciale Verordening Ruimte, waarin ook aspecten met betrekking tot de landschappelijke kwaliteit en de natuurcompensatie zijn neergelegd. In specifieke gevallen is ook de Wet ammoniak en veehouderij (verzuring gevoelige natuurgebieden) en de Natuurschoonwet (natuur op landgoederen) aan de orde. Uitgaande van de locatie, de bestaande situatie en de voorgenomen activiteit is toetsing aan de volgende beschermingsregimes aan de orde (tabel 1).

Tabel 1 Te toetsen beschermingsregimes natuur

Beschermingsregime	Relevant	Motivatie
Wet natuurbescherming onderdeel soorten	ja	Mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Het plangebied kan onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van deze soorten (rust- en/of verblijfplaats, vliegroute, foerageergebied). Getoetst dient te worden of dit het geval is, en zo ja of er door het voornemen verbodsbepalingen worden overtreden. Bij overtreding dient te worden bepaald of hiervoor nader soortonderzoek of mitigerende maatregelen mogelijk zijn danwel of een ontheffingsplicht aan de orde is. Verder geldt een algemene zorgplicht flora en fauna (ook voor niet beschermde soorten).
Wet natuurbescherming onderdeel Natura 2000	ja	De afstand tot het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven¹ is circa 6,2 km. Bij Natura 2000-gebied dient aan een 20-tal mogelijke storingsfactoren getoetst te worden op relevantie en effect. Dit dient te gebeuren voor het projecteffect en bij bestemmingsplannen ook voor het planeffect, zowel voor de realisatie als voor de gebruiksfase. Specifiek voor stikstofdepositie dient dit te gebeuren middels een kwantitatieve berekening met Aeries Calculator. Wat betreft de 19 overige storingsfactoren (geluid, licht, trilling, grondwater, etc.), zijn gezien de aard en omvang van het voornemen, het effectbereik en de afstand ten opzichte van het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Een mogelijk significant negatief effect door stikstofdepositie is vanwege de overbelaste situatie in Nederland en het effectbereik niet op voorhand uit te sluiten (externe werking). Het bestemmingsplan maakt de realisatie van een kantoorgebouw mogelijk. De nieuwbouw wordt zonder gasaansluiting gerealiseerd. In dat geval is voor de gebruiksfase alleen de stikstofemissie vanwege de vervoersbewegingen door medewerkers, bezoekers en leveranciers relevant. Bij de aanlegfase gaat het om de stikstofemissies bij de sloop en de nieuwbouw door mobiele werktuigen en door vervoersbewegingen voor materiaal, materieel en bouwvakkers.

¹ Voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd.

Beschermingsregime	Relevant	Motivatie
		Of er vanwege een planeffect een passende beoordeling (en dientengevolge een planMER) nodig is danwel of er vanwege een projecteffect een meldings- of vergunningplicht Wet natuurbescherming aan de orde is, zal een Aeriusberekening moeten uitwijzen.
Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden	nee	Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming*, zodat het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.
Algemene Plaatselijke Verordening bomenkap	ja	Er worden enkele bomen gekapt. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming*, zodat de APV aan de orde is. Een 4-tal bomen binnen het plangebied staan op de gemeentelijke bomenkaart/in de bomencatalogus met bomen waarvoor een kapververgunningplicht geldt. Daarmee is een omgevingsvergunning kap en mogelijk een herplantplicht aan de orde.
Planologische bescherming (NNB en andere waarden)	nee	Het plangebied ligt niet in en op enige afstand van NNB (circa 330 m, EVZ Oude Zuid-Willemsvaart). Significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNB zijn daarmee op voorhand uit te sluiten. Een 'nee, tenzij'- en een 'ja, mits'-toets in verband met externe werking is daarmee niet aan de orde. Het plangebied ligt ook niet in een beschermingszone voor een Natte Natuur Parel. Volgens het actuele bestemmingsplan, geldt er ook geen aanlegvergunningplicht voor het rooien van vegetatie/houtopstanden.
Wet ammoniak veehouderij	nee	Betreft geen veehouderijbedrijf.
Natuurschoonwet	nee	Betreft geen landgoed.

* *Bebouwde kom Wet natuurbescherming (voorheen bebouwde kom Boswet) is een andere bebouwde kom dan de bebouwde kom Wegenverkeerswet en bebouwde kom Wet ruimtelijke ordening.*

6. Toets Wet natuurbescherming – onderdeel Soorten

In het kader van de soortbescherming dient volgens de Wet natuurbescherming te worden getoetst of door de uitvoering van het voornemen, verbodsbepalingen met betrekking tot strikt beschermde soorten worden overtreden. Zo ja, dan dient te worden aangegeven welke mitigerende maatregelen aan de orde zijn, of er een ontheffingsplicht Wet natuurbescherming geldt en zo ja, of deze ontheffing dan ook kan worden verkregen. Ook dient te worden aangegeven of en welk nader soortonderzoek noodzakelijk is om dit te kunnen bepalen. Voor niet strikt beschermde soorten geldt de algemene zorgplicht. Strikt beschermde soorten zijn soorten die op de bij wet vastgestelde lijst met beschermde soorten staan.

Bureauonderzoek

In NDFF is er binnen het plangebied en directe omgeving de afgelopen 5 jaar een 5-tal waarneming geregistreerd. Het betreft de vaatplanten Klein kruiskruid en Winterpostelein, beiden niet beschermd, net buiten het plangebied. Daarnaast 3 beschermde vogelsoorten binnen het plangebied: Koolmees, Merel en Pimpelmees. De Koolmees en Pimpelmees betreft

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

broedvogels waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, indien geen of onvoldoende alternatieve broedlocaties in de omgeving aanwezig zijn (categorie 5).

Uit mondelinge informatie blijkt, dat in de te slopen bebouwing regelmatig vleermuizen in gangen en kantoorruimten zijn aangetroffen. Dit betrof het zuidelijke deel van gebouw fase 2 op de 3^e, 4^e en 5^e verdieping. In de kruipruimte van dit gebouw zijn eerder al een 14-tal dode vleermuizen aangetroffen. Deze lagen er al enige tijd. Voor zover nog herkenbaar, betrof het in ieder geval Gewone dwergvleermuizen.

Locatiebezoek

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied de volgende vogelsoorten op zicht en/of geluid waargenomen: Houtduif, Huismus, Kauw, Koolmees en Pimpelmees. Een nestplaats van een Huismus is jaarrond beschermd (categorie 4); een nest van een Koolmees en Pimpelmees is categorie 5 (zie hiervoor). Nesten van Houtduif en Kauw zijn alleen beschermd tijdens het broedseizoen, dat wil zeggen zolang er een broedgeval aanwezig is.

Gezien de uitwerpselen op de zonneschermen, wordt de ruimte boven de zonneschermbak gebruikt als rust en/of nestplaats. Boven twee zonneschermen zijn nesten van de Huismus aangetroffen: één aan de voorzijde en één aan de achterzijde van fase 1. Boven een rooster aan de westzijde van fase 2 is een nest van een Koolmees vastgesteld. In een opening in de muur is een nest van een Kauw gevonden. De nesten zijn geconstateerd aan de hand van aan/af- en uitvliegende adulten (nest indicierend gedrag) en geluiden van juvenielen. In twee kastanjabomen aan de zuidoostzijde is in elke boom een (oud) nest van vermoedelijk een Houtduif waargenomen. De genoemde waarnemingen zijn in bijlage 2 op luchtfoto aangegeven.

Allen in de twee berken aan de westzijde van de corridor tussen fase 1 en fase 2 zijn enkele inrottingsholten waargenomen. De inschatting is dat deze niet diep genoeg zijn om als verblijfplaats voor vogels of vleermuizen te dienen. In tweede instantie is na snoeionderhoud van de Treurwilg aan de westzijde in de top een holte ontdekt. Deze was in gebruik door kauwen als verblijfplaats, niet als broedplaats (mondelinge mededeling IBOR).

Voor het overige zijn aanwezigheidskenmerken aangetroffen in de vorm van uitwerpselen van vogels en vleermuizen en een plukplaats met restanten van een vogel (botten, veren).

De te slopen bebouwing heeft een plat dak. Op het oostelijke deel van gebouw fase 1, is op het platdak een kruidendak aangelegd (groen dak). De gebouwen hebben verder open stootvoegen, veelal boven de ramen, die toegang kunnen bieden aan vleermuizen. Er zijn op een aantal raamkozijnen uitwerpselen van vleermuizen aangetroffen (vermoedelijk Gewone dwergvleermuis). Er is nog geen gebouwinspectie uitgevoerd.

Biotoopgeschiktheidsbeoordeling

- Gezien het specifieke biotoop dat beschermde plantensoorten nodig hebben, worden deze hier niet verwacht. Het perceel is ingericht als plantsoen en openbaar gebied. Er zijn geen beschermde muurplanten aangetroffen.
- De opgaande beplanting in en rondom het plangebied biedt nestgelegenheid en rustplaatsen voor broedvogels. Dit zullen in ieder geval broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten betreffen. Ook in de gebouwen (fase 1 en 2) zijn nestplaatsen gevonden. Voor wat betreft broedvogels met jaarrond beschermde nesten, zijn gezien de aard van de bebouwing, verblijfplaatsen van de Gierzwaluw niet te verwachten. Er zijn twee nestplaatsen van de Huismus in het gebouw fase 1 gevonden, één van de Koolmees in gebouw fase 2 en één van de Kauw in gebouw fase 2. Voor de overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 5) ontbreekt het geschikte biotoop.
- Gezien de aangetroffen vleermuizen, kunnen zich in de te slopen bebouwing verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Mogelijk dat vleermuizen zich ook ophouden boven de zonneschermbak bij de ramen gezien de vleermuiskeutels op de vensterbanken. Maar mogelijk dat ze ook de stootvoegen boven de ramen gebruiken. In de bomen zijn geen holten aangetroffen die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

- plangebied is als een zeer marginaal foerageergebied beoordeeld. Gebouwen en bomen kunnen als geleiding voor vliegroutes dienen.
- Van de grondgebonden zoogdieren is het plangebied geschikt leefgebied voor de algemene soorten. De aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) kleine marterachtigen binnen het plangebied, is gezien de ligging (ver in stedelijk gebied) en de omgeving (weinig groen/beschutting) niet te verwachten.
 - Voor amfibieën en reptielen is het plangebied als ongeschikt beoordeeld voor de specialistische soorten. Algemene soorten zouden er (als dwaalgast) voor kunnen komen. Binnen het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig.
 - Vanwege het ontbreken van waterpartijen, is de aanwezigheid van beschermde vissen en andere waterdieren uitgesloten.
 - Beschermde vlinders, libellen en andere insecten worden niet verwacht, omdat deze specifieke biotopen vragen die binnen het plangebied niet voorkomen.

Effectbeoordeling

In de binnen het plangebied aanwezige vegetatie kunnen niet-jaarrond beschermde nesten van broedvogels voor komen. Deze nesten zijn beschermd gedurende de broedperiode en effecten kunnen worden voorkomen door de sloop en bomenkap buiten de broedperiode uit te voeren. Nader onderzoek en ontheffingsplicht is daardoor niet aan de orde.

Negatieve effecten op de waargenomen broedvogels met jaarrond beschermde nesten kunnen voor wat betreft de Huismus niet worden uitgesloten. Er zijn twee nestlocaties in het gebouw (fase 1) gevonden en deze zijn jaarrond beschermd. Dit betekent dat er een ontheffing Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd, omdat deze twee nestplaatsen bij de sloop worden vernietigd. Als basis voor de ontheffingaanvraag dient een mitigatieplan te worden opgesteld. Negatieve effecten op Koolmees en Pimpelmees worden uitgesloten, omdat voor deze soorten voldoende alternatieve nestlocaties in de omgeving aanwezig zijn én weer terug komen nadat het plangebied is heringericht.

Vanwege de aangetroffen vleermuizen in de kruipruimte en de gevonden uitwerpselen op de vensterbanken, heeft de te slopen bebouwing mogelijk een verblijfsfunctie. Dit betekent dat er nader soortonderzoek volgens het Vleermuisprotocol 2017 dient te worden uitgevoerd en mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd. Als basis voor een ontheffingaanvraag dient een mitigatieplan te worden opgesteld.

In de bomen binnen het plangebied zijn geen holten aangetroffen, die geschikt worden beoordeeld als verblijfplaats voor vleermuizen. In de Treurwilg aan de westzijde zit wel een bruikbare holte gezien de waarnemingen.

Door de bomenkap en sloop wijzigt de geleidingsfunctie voor een eventuele vliegroute deels en tijdelijk. Van gebouw fase 1 blijft het casco staan en behoudt daarmee zijn geleidingsfunctie. De andere fasen worden gesloopt. Zodra de nieuwbouw is gerealiseerd en het plangebied weer is ingericht, wordt de geleidingsfunctie weer hersteld. Hetzelfde geldt voor de (marginale) foerageerfunctie van het plangebied. Gezien de geleidingsfunctie van omliggende bebouwing en beplanting, is nader onderzoek en ontheffingsplicht hiervoor niet aan de orde.

Wat betreft grondgebonden zoogdieren geldt voor de algemene soorten een vrijstelling. Voor de mogelijk aanwezige algemene soorten blijft ook na de nieuwbouw de mogelijkheid om in het plangebied te foerageren en te verblijven. Nader onderzoek en ontheffingsplicht is daarmee eveneens niet aan de orde.

Verder geldt voor alle soorten (ook voor de niet beschermde) de algemene zorgplicht. Dit betekent dat als voorafgaand aan de werkzaamheden de aanwezigheid van soorten bekend is of als tijdens de uitvoering van de werkzaamheden soorten worden aangetroffen, al het mogelijke moet worden gedaan om verstoring, vernieling of doding van individuen en functioneel leefgebied, te voorkomen.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

In het kader van de zorgplicht is het groene dak op fase 1 relevant. Onderzoek in 2019 op in totaal 25 daken verspreid over Nederland wijst uit, dat op het groene dak op het Stads kantoor, relatief veel unieke soorten (die alleen op dit dak voorkomen), gevonden zijn en ook relatief veel zeldzame soorten. Daarbij richtte het onderzoek zich op insecten, zoals bijen/hommels, wespen, vlinders, zweefvliegen, wolzwevers en roofvliegen. Voor details met betrekking tot het landelijk onderzoek, wordt verwezen naar het rapport 'Roof buzz. Factors affecting pollinators on green roofs', Marco Tanis, 19 januari 2020. In bijlage 3 zijn de onderzoeksresultaten van het groene dak op het Stads kantoor gegeven.

Conclusie

In verband met mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, dient een nader soortonderzoek volgens het Vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Als daaruit volgt dat er daadwerkelijk vleermuizen verblijven, dan moet een ontheffing Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Ten behoeve van de ontheffingsaanvraag dient dan een mitigatieplan te worden opgesteld.

Vanwege de verwachte aanwezigheid van niet-jaarrond beschermde nesten van broedvogels in het te verwijderen plantsoen en in de te kappen bomen, is de uitvoering van het voornemen mogelijk als de sloop- en kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Indien uitvoering tijdens het broedseizoen nodig is, dient vooraf door een ecologisch deskundige een inspectie plaats te vinden naar broedgevallen. Alleen als deze niet worden aangetroffen, mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat er vogels gaan broeden, dient het plangebied ongeschikt gemaakt te worden door de vegetatie voorafgaand aan het broedseizoen te verwijderen.

In verband met de vernietiging van jaarrond beschermde nesten van de Huismus dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aanvraagd en moet een mitigatieplan worden opgesteld.

Voor het overige geldt de algemene zorgplicht voor soorten waarvan de aanwezigheid voorafgaand aan de werkzaamheden bekend is en ingeval soorten tijdens de uitvoering worden aangetroffen. Voor het laatste betekent dit concreet dat op dat moment de werkzaamheden moeten worden gestopt en de aangetroffen individuen moeten worden weggevangen en in de nabijheid in een geschikt biotoop weer moeten worden uitgezet. Ook dient zodanig te worden gewerkt, dat de fauna makkelijk kan weggkomen. Bij voorkeur worden de werkzaamheden ook in de minst kwetsbare periode uitgevoerd. Bijzondere aandacht verdient de zorgplicht voor het groene dak op gebouw fase 1 in verband met de aanwezigheid van unieke en zeldzame soorten.

Aanbeveling

Om de onderzoeksinspanning voor het vleermuisonderzoek te beperken en te richten, wordt aanbevolen om vooraf een grondige gebouwinspectie uit te voeren. Dit om te bepalen waar de mogelijk toegangen voor vleermuizen zich kunnen bevinden.

De overheid wil het natuurinclusief realiseren van nieuwe gebouwen stimuleren. Natuurinclusief bouwen betekent dat in een nieuw gebouw verblijfplaatsen voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen worden geïntegreerd. Dit kan in de vorm van neststenen/nestkasten en vleermuisverblijven die zodanig in het ontwerp zijn verwerkt, dat deze vrijwel niet zichtbaar zijn. De natuurinclusieve realisatie van nieuwbouw is in het kader van de Wet natuurbescherming vereist ter compensatie van het verlies van verblijfplaatsen als er ten behoeve van de nieuwbouw is gesloopt. Daarnaast draagt het bij aan de duurzame instandhouding van verblijfsruimte voor gebouw bewonende beschermde soorten. Het aantal te integreren verblijfplaatsen wordt uitgevoerd conform de Kennisdocumenten Soorten Natuurbescherming (zie www.bij12.nl).

Ter voorlichting en stimulering van natuurinclusief bouwen wordt verwezen naar de website

www.checklistgroenbouwen.nl voor meer informatie en een keuzehulp. Omdat bij elke plan of vergunning altijd wel enig negatief effect op/voor beschermde soorten ontstaat (o.a. door verstening, bomenkap), dient de gemeente het natuurinclusief bouwen nadrukkelijk te promoten en waar mogelijk als voorschrift te eisen. Bij eigen nieuwbouw heeft de gemeente een voorbeeldfunctie.

Gezien de aanwezigheid van veel unieke en relatief zeldzame insectensoorten op het huidige groene dak op het stadskantoor gebouw fase 1, is de aanbeveling, om op de nieuwbouw het groene dak terug te brengen. Daarbij rekening houdend met de factoren die bepalend zijn voor de aanwezigheid van deze unieke en zeldzame insectensoorten.

7. Toets Wet natuurbescherming - onderdeel Natura 2000

In het kader van de gebiedsbescherming dient volgens de Wet natuurbescherming te worden getoetst of een voornemen effecten heeft op Natura 2000-gebieden. Eerder al is aangegeven, dat van de 20 mogelijke storingsfactoren, in dit geval alleen de stikstofdepositie relevant is (tabel 1). Hierbij dient de effectbepaling plaats te vinden middels een stikstofdepositieberekening met Aerial Calculator van zowel de gebruiksfase als van de aanlegfase.

Bij een bestemmingsplan gaat het dan om een berekening van het planeffect en van het projecteffect. Enerzijds om te bepalen of een passende beoordeling en dientengevolge een planMER moet worden opgesteld (plantoets). En anderzijds om te bepalen of de activiteit die met het bestemmingsplan wordt toegestaan, vergunningplichtig en vergunbaar is op grond van de Wet natuurbescherming (toets goede ruimtelijke ordening). Bij een omgevingsvergunningaanvraag gaat het alleen om het projecteffect. Dit om eveneens de vergunningplicht en vergunbaarheid te bepalen (projecttoets).

De relevante stikstofemissiebronnen in de gebruiksfase zijn bij een gasloze realisatie van de nieuwbouw, de verkeersbewegingen door de medewerkers, bezoekers en leveranciers. Bij de aanlegfase gaat het om de stikstofemissies bij de sloop en de nieuwbouw door mobiele werktuigen en door vervoersbewegingen voor materiaal, materieel en bouwvakkers.

Conclusie

Om te kunnen bepalen of een passende beoordeling (en planMER) nodig is en/of een vergunningplicht Wet natuurbescherming geldt, dient een Aerialberekening van het plan/projecteffect te worden uitgevoerd, voor de aanlegfase en de gebruiksfase.

8. Toets Houtopstanden

Ter bescherming van het areaal bos en van waardevolle houtopstanden dient ingeval van bomenkap te worden getoetst aan resp. de Wet natuurbescherming onderdeel Houtopstanden en aan de Algemene Plaatselijke Verordening Helmond 2010 (APV) met de Beleidsregel bescherming bomen in Helmond 2010. Verder kan in het bestemmingsplan een aanlegvergunningstelsel voor de kap van vegetatie/houtopstanden (en voor de aanplant van diep wortelende gewassen) aan de orde zijn.

De te kappen houtopstanden liggen binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Dit betekent dat de Wet natuurbescherming niet van toepassing is. Een meldings- en herplantplicht is daarmee niet aan de orde.

Volgens de gemeentelijke GIS-viewer staan binnen het plangebied een 4-tal bomen op de bomenkaart. Dit betekent dat voor de kap van deze bomen een omgevingsvergunning op grond van de APV nodig is. Getoetst dient te worden of deze vergunning ook kan worden verleend. Conform APV kan voor deze kap ook een herplant-/compensatieplicht worden opgelegd. Voor de herinrichting van het plangebied zal voor de openbare ruimte een beplantingsplan worden uitgewerkt, zodat de te kappen bomen worden herplant.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Ter plaatse van de te kappen houtopstanden geldt de enkelbestemming Verkeer – Verblijfsgebied of Groen. Op deze bestemmingen is geen aanlegvergunningstelsel voor het rooien van vegetatie/houtgewas resp. planten van diepwortelende gewassen van toepassing. Een omgevingsvergunningplicht werken en werkzaamheden is daarmee niet aan de orde.

Conclusie

Voor de te kappen bomen dient een omgevingsvergunning op grond van de APV te worden aangevraagd. Hierop kan tevens een herplant/compensatieplicht van toepassing zijn. Deze herplant wordt binnen het plangebied gerealiseerd.

9. Conclusie

Relevante natuurbeschermingsregimes waaraan getoetst dient te worden zijn in dit geval de Wet natuurbescherming onderdeel Soorten en Onderdeel Natura 2000 (zie tabel 1). Daarnaast nog de Algemene Plaatselijke Verordening Helmond – onderdeel Houtopstanden.

Toets soortbescherming

Uit de toets soortbescherming volgt dat vanwege de aanwezigheid van vogels met niet-jaarrond beschermde nesten, de aanlegfase tot een overtreding van de verbodsbepalingen zou kunnen leiden. Dit betekent dat de sloop van gebouwen en de kap van houtopstanden buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd om verstoring van broedvogels te voorkomen. Dit is globaal buiten de periode half maart tot half juli. Bepalend is echter de aanwezigheid van een broedgeval en deze kan er ook eerder of later zitten. Indien uitvoering tijdens het broedseizoen nodig is, dan dient vooraf door een deskundige een inspectie plaats te vinden naar broedgevallen. Alleen als deze niet worden aangetroffen, mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat er vogels gaan broeden, dient het plangebied hiervoor ongeschikt gemaakt te worden, door voorafgaand aan het broedseizoen, de vegetatie te verwijderen.

Door de sloop van de bebouwing worden twee jaarrond beschermde nesten van Huismussen vernietigd. Hiervoor dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd en moet een mitigatieplan worden opgesteld overeenkomstig het Kennisdocument Huismus. Een nader soortonderzoek naar de Huismus, wordt niet nodig geacht, omdat alle ramen zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten.

Door de sloop van de bebouwing worden mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen vernietigd. Om vast te stellen of dit het geval is, dient een nader soortonderzoek volgens Vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten dient een mitigatieplan te worden opgesteld en een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Voorafgaand aan het vleermuisonderzoek is een gebouwschouw aanbevolen om de onderzoeksinspanning te beperken en te richten.

Voor het overige geldt de algemene zorgplicht ingeval soorten tijdens de uitvoering worden aangetroffen. Dit betekent dat de werkzaamheden dan moeten worden gestaakt en de dieren de mogelijkheid krijgen om weg te komen. Als dit niet lukt, dan dienen de dieren te worden weggevangen en in een geschikt biotoop elders te worden uitgezet. Vanwege de zorgplicht voor de insectensoorten die voorkomen op het groene dak van gebouw fase 1, dient het groene dak in de minst kwetsbare periode te worden verwijderd. Dit is in de periode tussen oktober en half maart. Maar wellicht is het een optie om het groene dak te verplaatsen naar het deel van gebouw fase 1 dat blijft staan. Of dit ecologisch en kosteneffectief is, dient dan te worden uitgezocht.

Verder wordt aanbevolen de nieuwbouw natuurinclusief te ontwerpen, zodat voorzieningen voor gebouw bewonende soorten, zoals huismus, gierzwaluw en vleermuizen worden geïntegreerd. Ook wordt de aanleg van een groen dak aanbevolen.

Toets gebiedsbescherming

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Om te bepalen of een passende beoordeling (en dientengevolge een planMER) en/of een melding of vergunning Wet natuurbescherming nodig is, dient voor de stikstofemissie een Aeriusberekening van het plan/projecteffect te worden uitgevoerd. Dit betreft een Aeriusberekening voor resp. de aanlegfase en de gebruiksfase.

Toets houtopstanden

Met betrekking tot de te kappen bomen geldt er omgevingsvergunningplicht op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Helmond 2010 (APV) met de Beleidsregel bescherming bomen in Helmond 2010. Voor de bomenkap dient de vergunbaarheid te worden bepaald en een eventuele herplantplicht. De herplant dient een plek te krijgen in de herinrichting van het openbaar gebied rondom de nieuwbouw.

10. Vervolgacties

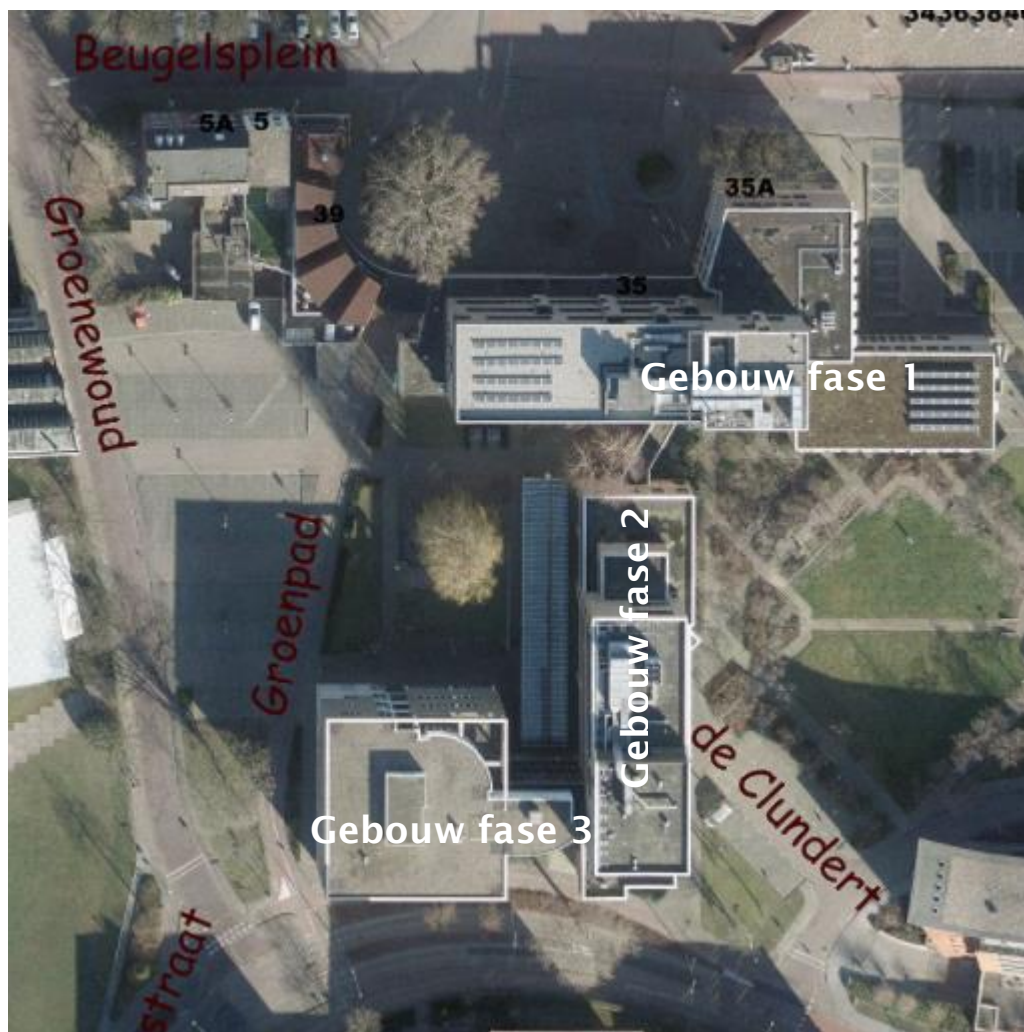
De volgende vervolgacties zijn aan de orde:

- 1) Gebouwschouw uitvoeren ter voorbereiding van het vleermuisonderzoek.
- 2) Vleermuisonderzoek conform Vleermuisprotocol 2017 uitvoeren.
- 3) Mitigatieplan opstellen aan de hand van de resultaten van het vleermuisonderzoek.
- 4) Mitigatieplan opstellen voor huismus aan de hand van het Kennisdocument Huismus.
- 5) Plan van aanpak opstellen voor de unieke en zeldzame insectensoorten op het groene dak van fase 1.
- 6) Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming voor vleermuizen en huismus opstellen en indienen.
- 7) Mitigerende maatregelen voor huismus en vleermuizen met in acht name van de wachttijd uitvoeren cf. ontheffing.
- 8) Stikstofdepositieberekening met Aeries Calculator uitvoeren voor aanleg en gebruiksfase.
- 9) Omgevingsvergunning bomenkap aanvragen.
- 10) Een eventuele herplantplicht bomen opnemen in het herinrichtingsplan.
- 11) De nieuwbouw natuurinclusief ontwerpen/realiseren, in ieder geval voor wat betreft huismus, gierzwaluwen en vleermuizen, en voorzien van een groen dak.
- 12) Borgen dat sloop- en kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.
- 13) Borgen dat in de aanlegfase de zorgplicht voor alle soorten in acht wordt genomen.
- 14) Monitoren van de mitigerende maatregelen en natuurinclusieve voorzieningen.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

BIJLAGE 1 FOTO-IMPRESSIE TE SLOPEN STADSKANTOOR

Gebouw fase 3

Gebouw fase 1, 2 en 3

Gebouw fase 2 en 3

Gebouw fase 2 (westzijde)

Gebouw fase 1 (westzijde)

Gebouw fase 1 (noordzijde)

Gebouw fase 1 (noordoostzijde)

Gebouw fase 1 (oostzijde)

Gebouw fase 1 (zuidzijde)

Gebouw fase 2 (oostzijde)

Gebouw fase 2

Gebouw fase 3

Gebouw fase 2 (zuidzijde)

Gebouw fase 3 (zuidzijde)

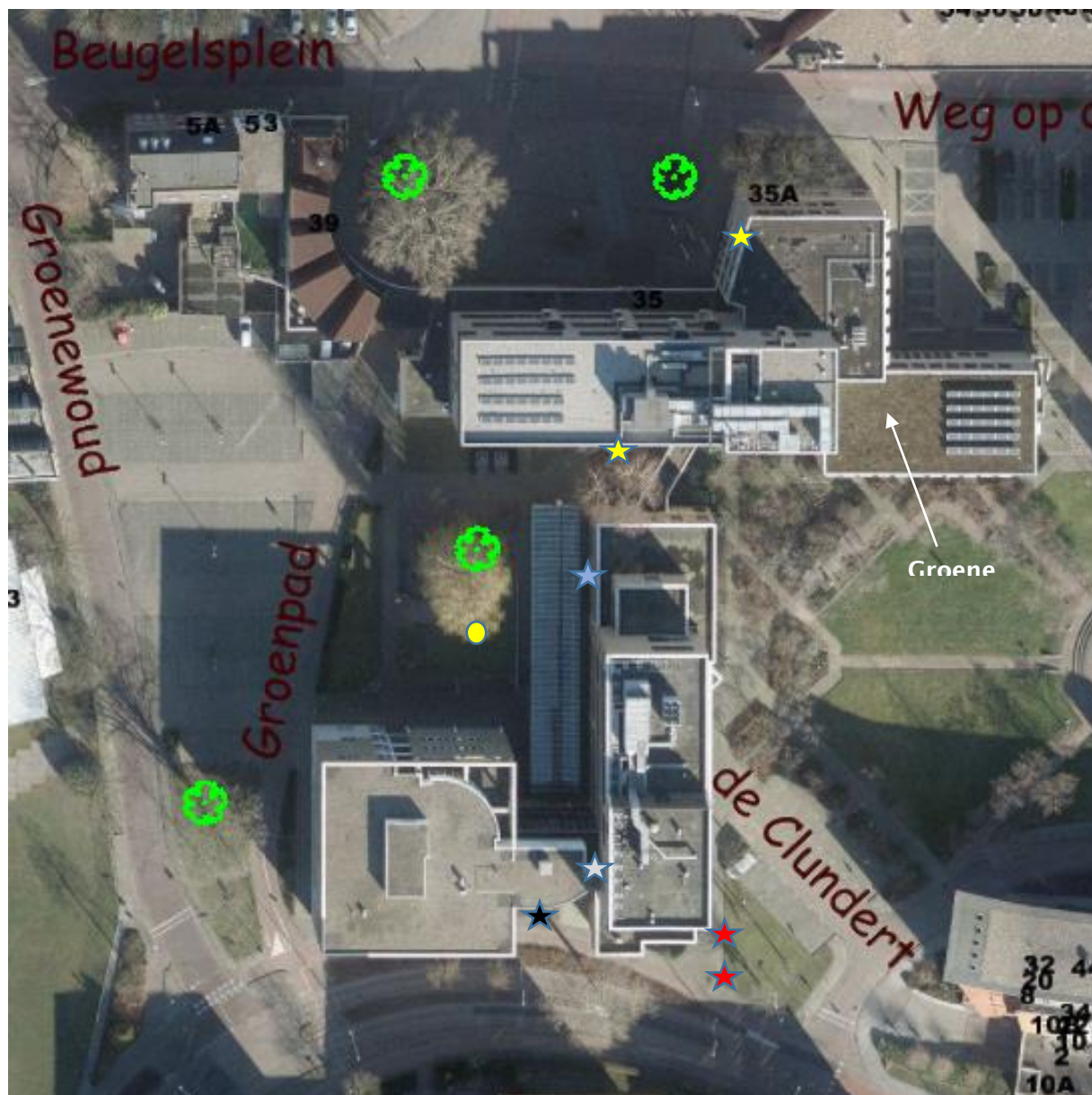

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN LOCATIEBEZOEK STADSKANTOOR

- Nestplaats Huismus boven zonnescerm
- Nestplaats Koolmees in ventilatierooster
- Nestplaats Kauw in opening muur
- Nest (oud) mogelijk Houtduif in kastanjeboom
- Holte zonder nest bovenin Treurwilg
- Plukplaats met resten bot en veren in plantsoen
- Omgevingsvergunningplichtige boom ingeval van kap

BIJLAGE 3 RESULTATEN ONDERZOEK GROENE DAK STADSKANTOOR

Dit is de lijst van soorten bijen, wespen, vlinders, zweefvliegen, wolzwevers & roofvliegen die zijn gevonden op het groene dak op het stadskantoor in Helmond. Het onderzoek in Helmond is uitgevoerd in het kader van een landelijk onderzoek op 25 groene daken verspreid over Nederland. Voor details van het landelijke onderzoek zie het rapport 'Roof buzz. Factors affecting pollinators on green roofs', Marco Tanis, 19 januari 2020.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Bombus pascuorum</i>	Akkerhommel
<i>Bombus terrestris-complex</i>	Aardhommel
<i>Colletes daviesanus</i>	Wormkruidbij
Crossocerus ovalis	Geen nederlandse naam (Graafwesp)
<i>Dasypoda hirtipes</i>	Pluimvoetbij
<i>Eupeodes corollae</i>	Terrasjeskommazweefvlieg
<i>Eupeodes luniger</i>	Grote kommazweefvlieg
Hedychrum niemelai	Geen nederlandse naam (Goudwesp)
<i>Hylaeus hyalineatus</i>	Tuinmaskerbij
<i>Lasioglossum laticeps</i>	<i>Breedkaakgroefbij</i>
<i>Lasioglossum morio</i>	Langkopsmaragdgroefbij
Lindenius albilabris	Geen nederlandse naam (Graafwesp)
<i>Megachile rotundata</i>	<i>Luzernebehangersbij</i>
Mimumesa unicolor	Geen nederlandse naam (Graafwesp)
Nomada sheppardana	Geelstipje
<i>Philanthus triangulum</i>	Bijenwolf
<i>Pieris rapae</i>	Klein koolwitje
Pseudomalus auratus	Geen nederlandse naam (Goudwesp)
Pseudomalus violaceus	Geen nederlandse naam (Goudwesp)
<i>Sphaerophoria scripta</i>	Grote langlijf
Sphecodes miniatus	Gewone dwergbloedbij
Trypoxylon figulus	Geen nederlandse naam (Graafwesp)
<i>Vespula vulgaris</i>	Gewone wesp
<i>Villa hottentotta</i>	<i>Hottentottenvilla</i>
<i>Tolmerus cingulatus</i>	Ringpootroofvlieg

Vetgedrukt zijn soorten die alleen op dit groen dak zijn gevonden *Cursief zijn zeldzame soorten*

Met betrekking tot de soortenlijst het volgende:

- Op dit groene dak zijn op 1 dak na de meeste soorten gevonden in het groene daken onderzoek (totaal 25 daken).
- De functionele rijkdom – een maat voor hoe ecologisch verschillend een groep soorten is – is de hoogste in het groene daken onderzoek. Dit geeft aan dat er veel verschillende groepen met verschillende voorkeuren op het dak te vinden zijn, i.e. de soortgemeenschap is divers.
- De zeldzaamste soort bij uit het onderzoek is op dit dak gevonden: de luzernebehangersbij. Deze soort is zeer zeldzaam en pas in 2009 in Nederland gevonden. De bij heeft een voorkeur voor vlinderbloemen (Fabaceae) zoals luzerne en rolklaver en nest in holle stengels, kevergangen en ook in bijenhôtels.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

- Het dak van het stadskantoor is het enige dak waar goudwespen gevonden zijn. Deze wespen zijn parasieten van graafwespen, die ook veel voorkomen op het dak (opmerking: al deze wespen zijn ongevaarlijk en vaak zelfs nuttig voor mensen).
- Het dak van het stadskantoor is het enige dak waar een roofvlieg gevonden is: de ringpootroofvlieg.
- Er zijn relatief veel unieke soorten (die alleen op dit dak voorkomen) gevonden op het groene dak.
- Er zijn relatief veel zeldzame soorten gevonden op het groene dak.